

ESSENTIËLE DIENSTEN

7 vragen over NIS2

10
VNG
2024

ER KOMT VEEL REGELGEVING AAN OP HET GEBIED VAN **DIGITALE VEILIGHEID**, WAARONDER NIS2. WAT BETEKENT DIT ALLEMAAL VOOR GEMEENTEN? WE ZETTEN EEN AANTAL BRANDENDE VRAGEN OP EEN RIJ.

1

WAT IS DE NIS2-RICHTLIJN PRECIËS?

De Europese Network and Information Security-directive, of NIS2-richtlijn, is bedoeld om de cyberbeveiliging en de weerbaarheid van essentiële diensten, waaronder lokale overheden, in EU-lidstaten te verbeteren. Betere informatiebeveiliging dus. De richtlijn geeft gemeenten een registratieplicht, een zorgplicht voor digitale veiligheid, een meldplicht voor significante (cyber)issues en het recht op hulp bij digitale incidenten. Op dit moment wordt de richtlijn naar Nederlandse wetgeving vertaald. De bepalingen worden opgenomen in Cyberbeveiligingswet.

2

HOE STAAT NIS2 IN VERHOUDING TOT BIJVOORBEELD DE BIO, DE DIGITAL DECADE EN DE CER-RICHTLIJN?

De NIS2-richtlijn is onderdeel van de EU Digital Decade. Dat is het Europese programma dat de digitale transformatie van Europa wil bevorderen. Om de fysieke, digitale en economische weerbaarheid te versterken, heeft de Europese Unie twee richtlijnen aangenomen. Naast de NIS2-richtlijn gaat het om de Critical Entities Resilience Directive (de CER-richtlijn). Die gaat over het fysieke domein. Wanneer een entiteit onder de CER-richtlijn wordt aangewezen, is deze automatisch essentieel onder NIS2.

In NIS2 worden minimale informatiebeveiligingsmaatregelen geëist,

die verwerkt zijn in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid 2.0 (BIO). De BIO 2.0 wordt dan weer wettelijk verankerd in nadere regelgeving van de NIS2-implementatiewet (Cyberbeveiligingswet). Zo komt er één basisoniveau voor informatiebeveiliging voor alle overheidsorganisaties.

3

WAAROM IS NIS2 BELANGRIJK VOOR GEMEENTEN?

Overheden, waaronder gemeenten, zijn essentieel verklaard onder de NIS2-wetgeving. Dit betekent dat digitale veiligheid een wettelijke plicht wordt. De vrijblijvendheid is eraf. Nieuw is dat er naast toezicht achteraf, ook vooraf audits kunnen worden uitgevoerd op de digitale beveiliging van de gemeenten. Hiervoor is de

Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI) aangewezen als toezichthouder.

4 WIE MOET ER GAAN HANDELEN?
Gemeenten krijgen een wettelijke zorgplicht voor digitale veiligheid. Voor bestuurders betekent de NIS2 dat zij voldoende budget moeten reserveren voor de implementatie van de Cyberbeveiligingswet.

5 HOE ZIT HET MET GEMEENTELIJKE SAMENWERKINGSVERBANDEN?
Nederland kent meer dan vierhonderd gemeenschappelijke regelingen. Een gemeenschappelijke regeling valt onder de NIS2, mits het voldoet aan de criteria van een overheidsinstelling van de Cyberbeveiligingswet. Samenwerkingen op het gebied van bedrijfsvoering en ICT hebben er indirect mee te maken omdat de deelnemende gemeenten zich moeten verantwoorden over de digitale veiligheid bij deze regelingen.

6 WELKE VRAGEN MOET IK ALS BESTUURDER STELLEN AAN MIJN ORGANISATIE?
Raadsleden kunnen het college vragen naar de manier waarop de gemeente omgaat met informatiebeveiliging en hoe toegankelijk en betrouwbaar de gemeente is. Een bestuurder kan aan de ambtelijke leiding vragen welke ondersteuning zij biedt aan de afdelingen om de Cyberbeveiligingswet te implemen-

teren, wat de grootste risico's zijn voor de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening en hoe die worden aangepakt.

7 WAT DOET DE VNG VOOR GEMEENTEN?
Voor de VNG staan de haalbaarheid, betaalbaarheid en uitvoerbaarheid van de nieuwe wetgeving voorop. De VNG voert een lobby richting de ministeries, zodat gemeenten de wet straks kunnen uitvoeren. De wet moet duidelijk maken wat er van bestuurders, ambtenaren en raadsleden wordt verwacht. Voor een goede implementatie pleit de VNG voor structurele financiering voor gemeenten. Maar ook de implementatie is van belang. Daarom houdt de VNG via haar webpagina en forum gemeenten op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. Ook worden regelmatig webinars georganiseerd om gemeenten te helpen bij de voorbereiding. Vanzelfsprekend kunnen de informatiebeveiligingsfunctionarissen (CISO's) rekenen op advies en ondersteuning vanuit de Informatiebeveiligingsdienst (IBD). ↩

Wilt u meer weten over NIS2, kijk dan op vng.nl/nis2 of mail: teamadv@vng.nl.

Gemeenten krijgen een *wettelijke zorgplicht* voor digitale veiligheid

